

[S. Rasmussen.]

kendt for det høje Tings Medlemmer, men gennem de Lovforslag af omtrent lignende Beskaffenhed, som har været forelagt i 1927—28 og igen i 1928—29 i det høje Folketing, antager jeg, at en stor Del af Tingets Medlemmer i Hovedtrækkene kender Lovforslaget, der hedder *Forslag til Lov om Ændringer i Reglerne om Amtskommunernes Skatteudskrivning*.

Det, vi ønsker opnaaet gennem dette Lovforslag, hvis det maatte kunne vedtages her i Rigsdagen, er to Ting: for det første, at den Udskrivning, som nu sker gennem Amtsskatterne, kommer til at hvile paa et bredere Lag af Befolkningen, end Tilfældet nu er, og for det andet, at den Promille, som kan lignedes paa fast Ejendom, bliver nogenlunde fast. Jeg er fuldkommen enig med den daværende Indenrigsminister, som udtalte, da han i Folketinget forelagde Lovforslaget i 1927—28, at det var heldigt, at de Skatter, som hviler paa fast Ejendom, saa vidt muligt laa fast; derved vil der nemlig være en Mulighed for, at disse Skatter kan inkluderes i Ejendomsprisen. Men som Forholdet har været i dette Aarhundrede, særlig i de sidste Aar, har det vist sig, at de Skatter, som lignedes paa fast Ejendom til Amtet, har været meget stærkt stigende og langtfra har været faste.

Med Hensyn til dette vil jeg gerne have Lov til at fremføre nogle enkelte Tal, som er fremkommet under Behandlingen af Lovforslaget i det høje Folketing. De to Poster, som har været særlig stærkt stigende i dette Aarhundrede, er Udgifterne til Vejene og Udgifterne til Sygehuse. Nu er jeg klar over, at med Motorskattens Indførelse har den første Post ikke saa stor Betydning mere, som den havde før, men til Gengæld har den sidste Post, Udgifterne til Medicinalvæsenet, en saa meget stærkere Stigning at udvise. Vi mener derfor, at det vil være rigtigt, ja, jeg kunde sige ikke blot rigtigt og retfærdigt, men ogsaa — for at gentage den daværende Ministers Ord — nødvendigt, at der sker en Omlægning, særlig for saa vidt angaar Medicinalvæsenet. Men jeg tilføjer, at det ikke blot er paa dette Punkt, der har været Stigning. Der har ogsaa i de sidste Aar været en meget stærk Stigning i Amternes Udgifter til døvstumme, sindsyge, Fattigvæsen, Politivæsen o. s. v., og det er alle disse samlede Udgifter, som er svulmet op i en ganske forbausende Grad. Udgifterne til Medicinalvæsenet er i dette Aarhundrede steget fra 1,2 Million til ca. 11 Millioner i 1928, og jeg er vidende om, at dette Tal er steget siden da. De

samlige amtskommunale Udgifter var i 1900—01 ca. 6 Millioner, i 1925—26 var de steget til ca. 45 Millioner, og tager vi Aaret i Aar, er der atter en Stigning. Det vil med andre Ord sige, at de er steget 7—8 Gange.

Da Lovforslaget fremsattes i 1928, blev der i Modsatning til, hvad der var foreslaaet i 1927, sat en Maksimumsgrænse for, hvad man maatte udskrive af Amtsskatter paa fast Ejendom. Promillen maatte ikke overstige 4. I det Lovforslag, jeg her har den Ære at forelægge, er Promillen forandret til 2,7. Efter hvad der forelaa i det høje Folketing, var man kommet til en Promille af 4 ved at udregne, hvorledes Forholdet var med Hensyn til de Skatter, der blev lignet paa fast Ejendom i 1916—17; men efter de Udregninger, der blev foretaget af Statistisk Departement, ikke for Aaret 1916—17, men for Aaret 1914—15, maatte man med Eksporttallet for Øje komme til en Promille af 2,7, og det er det, der her foreslaas. Dog vil jeg straks sige, at det er ikke noget, vi holder fast paa, at det absolut skal være den Promille. Skulde man lægge Eksporttallet og hele Landbrugets Stilling i Dag til Grund for en saadan Beregning, maatte man komme længere ned med Promillen, men det er noget, der kan forhandles om. Efter Lovforslaget skal disse Udgifter fordeles med en Trediedel efter Folketal, en Trediedel efter Indkomst og en Trediedel efter Amtsraadets frie Skøn.

I 1928 udgjorde de Skatter, der blev lignet paa fast Ejendom til Amt og Kommune, i alt 68 Millioner, hvoraf Amtsskatterne var paa 24 og de kommunale paa 44. Samtlige Landejendommers Jordværdi udgjorde i 1928 en 56 pCt. af den samlede Skyldværdi. Vi er klare over, at saaledes som Forholdene har udviklet sig, er der rundt omkring i Stationsbyerne og andre Steder Ejendomme, hvoraf der svares Ejendomsskyld, og hvorpaa der ogsaa er nogen Grundskyld. Disse Ejendomme svarer vel noget til Amtsrepartitionsfonden, men deres Jordværdi udgør ikke mere end 21 pCt. Og hvis man regner med et skattepligtigt Fradrag af 4 000 Kr., som vel er det almindelige, vil man se, at Landbrugets Jordværdi plus den skattepligtige Ejendomsskyld vil udgøre omkring ved 3 400 Millioner, Skovene vil være paa omkring 108 Millioner og andre Ejendomme paa 942 Millioner, i alt bliver det en 4 500 Millioner. Af de Skatter, der svares til Amt og Kommune af fast Ejendom, viser det sig, at Skatterne paa det, som jeg vil kalde de særlige Landejendomme, udgør 76—77 pCt. af Totalbeløbet, medens